

IZVJEŠĆE O

11. KONGRESU HRVATSKIH ESPERANTISTA

Jedanaest godina nakon zadnjega kongresa hrvatskih esperantista, održanog u Koprivnici 2012. godine u organizaciji Dokumentacijskog esperantskog centra iz Đurđevca, isti organizator održao je 11. kongres u Đurđevcu od 30. lipnja do 2. srpnja 2023. godine. Nekoliko prethodnih godina Hrvatskom savezu za esperanto kao krovnoj organizaciji iz društava-članice stizali su upiti na temu održavanja kongresa, a službeni zahtjev da se o toj temi javno raspravi, poslalo je Društvo esperantista Bjelovara 23. rujna 2021. godine te se o njoj diskutiralo na skupštini Saveza održanoj 25. rujna 2021. godine u Bjelovaru, nakon čega je Savez 23. listopada iste godine raspisao natječaj za organizatore kongresa. Budući da se na natječaj za organizatore nije prijavilo niti jedno društvo, svoj je prijedlog za organizaciju kongresa u Đurđevcu poslao Dokumentacijski esperantski centar 1. studenoga 2022. godine. Odluku o prihvaćanju kandidature DEC-a, Savez je donio 4. prosinca 2022. godine pa se početkom 2023. krenulo u pripreme. Osnovan je organizacijski odbor u sastavu Zdravko Seleš (predsjednik), Josip Pleadin (tajnik), Nada Pleadin (blagajnik) te članovi Velimir Piškorec, Mihaela Cik i francuska volonterka Yentl-Rose Hemelrijk iz Toulousea, dok je Hrvatski savez za esperanto u Odboru zastupao predsjednik Saveza Anto Mlinar.

Za potrebe kongresa DEC je na svojim internetskim stranicama postavio sve potrebne informacije te ponudio mogućnost online prijave i naručivanja usluga. Na kongres se prijavilo ili bez najave došlo oko 120 sudionika, od čega je oko 90 zaista nazočilo kongresu. Osim hrvatskih esperantista, prijavili su se i esperantisti iz Bosne i Hercegovine, Slovenije, Srbije, Mađarske, Poljske, Francuske, Burundija i Republike Koreje. Od inozemnih esperantista najveće zanimanje pokazali su Mađari zbog blizine Đurđevca, ali i zbog toga što je 2011. godina potpisan sporazum o suradnji Hrvatskog saveza za esperanto s Mađarskim esperantskim savezom (HEA).

Svoju podršku kongresu kao pokrovitelji dali su Grad Đurđevac i Koprivničko-križevačka županija, koji su ugovorom na natječajima organizatoru kongresa dodijelili i financijska sredstva u visini 2.015 eura (Grad Đurđevac), odnosno 400 eura (Županija). Grad Đurđevac je također za potrebe održavanja programa besplatno ustupio dvoranu Doma kulture. Kongres se ipak u velikom dijelu samofinancirao uplatama sudionika, što pokazuje da bi se ovaj skup i u budućnosti mogao održavati makar i u najskromnijem obliku. Iznos svih troškova skupa bio je oko 10.000 eura, od čega je približno tri četvrtine financirano uplatama sudionika, a jedna četvrtina sredstvima lokalne i regionalne samouprave.

Program se sastojao od radnog, kulturnog i turističkog dijela. U radnom dijelu, koji se većinom odvijao tijekom petka (30. lipnja), najprije je u Lovačkom domu Peski održan okrugli stol o temi „Stanje i perspektive esperanta u Hrvatskoj”, koji je vodila Ankica Jagnjić. Na okruglom stolu sudjelovalo je pedesetak osoba, djelomično i iz inozemstva pa je cjelokupna diskusija vođena na esperantu. Prodiskutirano je nekoliko tema, od kojih je dvije predložio DEC, jednu Društvo za esperanto Split, a jednu Marija Jerković, odnosno Renato Corsetti. Najprije je raspravljano o prijedlogu DEC-a da mu se povjeri stalna organizacija narednih kongresa

u drugim hrvatskim gradovima. Argumentirano je da potencijalnih društava za organizaciju ovog skupa neće biti ni nadalje, budući da se radi o velikom organizacijskom poslu i povećem financijskom riziku, u koji se društva ne žele upuštati. Zbog toga se razvila pozitivna rasprava, koja je pokazala da je većina nazočnih spremna prihvatiti prijedlog DEC-a, koji je proslijeđen skupštini Hrvatskog saveza za esperanto na usvajanje. Na isti način je tretiran i prijedlog DEC-a da se pokrene vođenje registra esperantista u Hrvatskoj, o čemu je bilo primjedbi na račun mogućih problema s GDPR-om, ali je i ovaj prijedlog proslijeđen na skupštinu. Prijedlog splitskog društva o visini članarina nije diskutiran na okruglom stolu nego je proslijeđen izravno skupštini na odlučivanje, a o upitu Renata Corsettija je li Hrvatska spreman za organizaciju jednog od narednih svjetskih kongresa esperantista, zauzet je stav da to u ovom trenutku nije realno te da bi u nekoliko narednih godina najprije trebalo obaviti opežne predradnje.

Na sjednici skupštine Saveza, koja je održana neposredno nakon okruglog stola prihvaćen je prijedlog da se koncesija za održavanje kongresa hrvatskih esperantista ustupi DEC-u na period od pet godina. Donesena je i odluka da Dokumentacijski esperantski centar preuzme vođenje Registra esperantista u Hrvatskoj.

Za potrebe kongresa izdana je kongresna knjiga u nakladi od 150 primjeraka, koju je tiskala Tiskara Horvat u Bjelovaru, a troškovi su pokriveni sredstvima Koprivničko-križevačke županije. U kongresnoj knjizi, osim neophodnih informacija za sudionike, objavljene su pozdravne riječi gradonačelnika Đurđevca Hrvoja Jančija i župana Koprivničko-križevačke županije Darka Korena.

Sudionici su bili smješteni u Lovačkom domu Peski, koji je od Hrvatskih šuma u cijelosti zakupljen, te u Hotelu Picok i Apartmanu Tina.

Tijekom kongresa promovirano je više knjiga koje su proteklih mjeseci objavljene u izdanju DEC-a. Taj svojevrsni „književni maraton” održan je 30. lipnja u prostorima Gradske knjižnice, uz suradnju s ravnateljicom Bernardom Ferderber. Započeo je izložbom „Četrdeset godina nakladničke djelatnosti na esperantu u Đurđevcu”, a nastavljen promocijama dviju knjiga. Najprije je predstavljeno esperantsko izdanje romana „Ruta Tannenbaum” Miljenka Jergovića u prijevodu Tomasza Chmielika i Josipa Pleadina, koji je objavljen u seriji „Nordosudo” pod brojem 11. Autor nažalost nije mogao nazočiti promociji, ali je poslao svoje video-obraćanje sudionicima. O knjizi je govorio Zdravko Seleš, a ulomke je čitala Mihaela Cik.

Drugu knjigu, „Svjetlana – Priča o neobičnom djetinjstvu” na esperantu, autorice Luce Cetinić iz Splita, u poduljem osvrtu predstavila je psihologinja i dječja pjesnikinja Milijana Kovačević iz Splita, a ulomke je čitala Mihaela Cik.

Zajednička večera za sudionike održana je 30. lipnja u 20,00 sati u Lovačkom domu Peski, nakon čega je ukratko predstavljena dječja knjiga „Aliaj pordoĵ malfermiĝas” izraelske autorice Luize Carol. O knjizi su govorili Jozefo Nemeth iz Mađarske, inače jedan od ilustratora, te Josip Pleadin u ime nakladnika.

Glavni kongresni program održan je u subota, 1. srpnja, u Domu kulture u Đurevcu, u čijem predvorju je postavljena izložba slikarskih radova korejskog slikara i esperantiste Ho Songa pod nazivom „Azijska paleta”, nakon čega je od 10,00 – 12,30 trajao službeni dio programa, koji su vodili Zdravko Seleš (na esperantu) i Ivanka Seleš (na hrvatskom), a sužbeni prevoditelj bio je Neven Kovačić. Nakon uvodne riječi predsjednika Organizacijskog odbora Zdravka Seleša, skup su pozdravili gradonačelnik Đurđevca Hrvoje Janči i Ratimir Ljubić, zamjenik župana Koprivničko-križevačke županije Darka Korena, a potom je gospođa Ivana Kurtović Budja iz Zavoda za hrvatski jezik i jezikoslovlje iz Zagreba govorila o temi proglašenja esperanta nematerijalnim kulturnim dobrom u Hrvatskoj. U glazbenom dijelu programa nastupili su Neven Mrzlečki i Saša Pilipović, a u završnici programa Ankica Jagnjić je prisutne obavijestila o rezultatima i zaključcima okruglog stola i godišnje skupštine Hrvatskog saveza za esperanto.

Zajedničko fotografiranje obavljeno je ispred Doma kulture u realizaciji fotografa Siniše Milašinovića, dok je cjelokupni program snimao studio „Matej” iz Bjelovara.

U 13,00 sati 1. srpnja u Crkvi svetog Jurja u Đurđevcu, uz nazočnost pedesetak esperantista, pater Rikard Patafta iz Bjelovara održao je svetu misu na esperantu, za koju je pripremio i posebnu brošuru. Misa je održana uz suglasnost đurđevačkog župnika Tomislava Leskovara.

Iza mise, sudionici kongresa okupili su se pod šatorima u Dokumentacijskom esperantskom centru, gdje je organiziran zajednički ručak. Catering je organizirao Lovački dom Peski, a kolače je pripremila Marijanka Pleadin. U prigodnom programu, predsjednik Hrvatskog saveza za esperanto Anto Mlinar, službeno je otkrio novu mramornu ploču s popisom donatora DEC-a, koja je zamijenila privremenu ploču postavljenu u rujnu 2019. godine. Istovremeno su i četiri prostorije u zgradi DEC-a dobile nazive velikih donatora (Herolta Rheyda Mountbattena, Erharda Clausa, Radenka Miloševića i Etsua Miyoshija), jednako kao i tri arhivska ormara koja su kupljena sredstvima Fondacije Esperantic Studies Foundation iz SAD-a te Branka i Marije Repac iz Zagreba. Otkrivanjem spomen-ploče Dokumentacijski esperantski centar službeno je otvoren za javnost. Spomen-ploču je izradila i postavila tvrtka „Mirta” iz Bjelovara.

U konferencijskoj sobi DEC-a u popodnevnim satima 1. srpnja održan je susret sedam učenika iz Druge osnovne škole iz Bjelovara pod vodstvom učiteljice Snježana Kranželić s autoricom knjige „Svjetlana” Lucom Cetinić.

U večernjim satima sudionici kongresa neformalno su se družili u Starom gradu.

Treći kongresni dan, 2. srpnja (nedjelja), proveden je na izletu u Suhopolju (posjet dvorcu Janković), Virovitici (posjet dvorcu Pejačević) i Grabrovnici, gdje je razgledana rodna kuća hrvatskog pjesnika Petra Preradovića. Prijevoz je obavila tvrtka „Vuk” iz Đurđevca, a izlet je završen ručkom u Hostelu Borik u Đurđevcu, na kome je bilo pedesetak izletnika.

O kongresu je objavljeno više osvrti na Podravskom radiju, internetskim stranicama Grada Đurđevca, Koprivničko-križevačke županije i Hrvatskog saveza za esperanto, u Glasu Podravine i Prigorja, na portalima epodravina.hr, drava.info itd. Brojne objave i komentari sudionika pojavili su se i na društvenim mrežama.

Program kongresa bio je bogat i raznovrsan pa se u nekim slučajevima činilo i da ga je previše te da između pojedinih točki programa ima premalo vremena za ležernije druženje, na što su ukazali i pojedini sudionici. Najveći problem je bilo kašnjenje pojedinih dijelova programa, no većina je sudionika organizaciju i ponuđene programe ocijenila vrlo pozitivno. Sam organizator je sve kritike i pohvale razmotrio te će se o njima voditi računa tijekom organizacije narednih skupova.

U Đurđevcu, 17. srpnja 2023.

Izvješće sastavio:

Josip Pleadin, kongresni tajnik